

OHUTUSJUHEND POTTSEPALE Nr 37

1. SISSEJUHATUS

Käesoleva ohutusjuhendi tutvustamine (esmajuhendamine) töötajale toimub pärast töötaja tööle vormistamist ja sissejuhatava juhendamise läbiviimist tööandja määratud pädeva isiku poolt.

Töötaja täiendjuhendamine korraldatakse alljärgnevatelt juhtudel:

- uute töötavishoiu ja tööohutuse juhendite või õigusaktide kehtestamisel või kehtivate nõuete muutumisel;
- töökorralduse muutmisel või kui tema töös on olnud kolmest kuust pikem vaheaeg;
- tehnoloogia või töövahendite vahetamisel või uuendamisel;
- töötaja ümberpaigutamisel teisele tööle või tema tööülesannete olulisel muutumisel;
- kui töötaja rikkus tööohutusnõudeid, mis põhjustas või oleks võinud põhjustada tööõnnetuse;
- tööde või tegevuse puhul, mis ei kuulu töötaja töölepinguga määratud tööde või ametikohustuste hulka;
- kui struktuuriüksuse juht või töötaja ise peab seda vajalikuks;
- kui tööinspektor peab seda vajalikuks.

Täiendjuhendamise sisu ja mahu määrab tööandja.

Töötaja sissejuhatav, esma- ja täiendjuhendamine, väljaõpe ning töötaja iseseisvale tööle lubamine registreeritakse sellekohases päevikus või andmebaasis, kuhu märgitakse:

- juhendamise või väljaõppe kuupäev ja kestus;
- juhendatava ja juhendaja ees- ja perekonnanimi ning amet;
- struktuuriüksus, kuhu töötaja tööle suunati;
- täiendjuhendamise põhjus;
- töötajale tutvustatud juhendite ja õigusaktide nimetused;
- iseseisvale tööle lubamise kuupäev.

Töötaja kinnitab juhendamist, väljaõpet ning iseseisvale tööle lubamist oma allkirjaga.

Töötaja kohustused ja õigused

Töötaja on kohustatud:

- osalema ohutu töökeskkonna loomisel, järgides töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid;
- järgima tööandja kehtestatud töö- ja puhkeaja korraldust;
- läbima tervisekontrolli vastavalt kehtestatud korrale;
- kasutama ettenähtud isikukaitsevahendeid ning hoidma neid töökorras;
- tagama vastavalt väljaõppele ja tööandja antud juhistele, et tema töö ei ohustaks tema enda ega teiste elu ja tervist ega saastaks keskkonda;
- kohe teatama tööandjale või tema esindajale ja töökeskkonnavolinikule õnnetusjuhtumist või selle tekkimise ohust, tööõnnetusest või tööülesande täitmist takistavast tervisehäirest;
- täitma tööandja, töökeskkonnaspetsialisti, töötervishoiuarsti, tööinspektori ja töökeskkonnavoliniku töötervishoiu- ja tööohutusosalase korralduse;
- kasutama töövahendeid ja ohtlikke kemikaale nõuetekohaselt;
- hoiduma omavoliliselt lahti ühendamast, muutmast või eemaldamast töövahenditele või ehitisele paigaldatud ohutusseadiseid ja kasutama neid nõuetekohaselt.

Töötajal on keelatud töötada alkoholi-, narkootilises või toksilises joores või psühhotroopse aine olulise mõju all.

Töötajal on õigus:

- nõuda tööandjalt töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele vastavaid töötingimusi ning ühis- ja isikukaitsevahendeid;
- saada teavet töökeskkonna ohuteguritest, töökeskkonna riskianalüüsi tulemustest, tervisekahjustuste vältimiseks rakendatavatest abinõudest, tervisekontrolli tulemustest ja tööinspektori ettekirjutusest tööandjale;
- tõsise, ähvardava või vältimatu õnnetusohu korral peatada töö ning lahkuda oma töökohalt või ohtlikult alalt;
- keelduda tööst või peatada töö, mille täitmine seab ohtu tema või teiste isikute tervise või ei võimalda täita keskkonnaohutuse nõudeid, teatades sellest viivitamata tööandjale või tema esindajale ja töökeskkonnavolinikule;
- nõuda tööandjalt arsti otsuse alusel enda üleviimist ajutiselt või alaliselt teisele tööle või oma töötingimuste ajutist kergendamist;
- nõuda enda üleviimist sobivale päevasele tööle, kui ööajal töötamine on isikule arsti otsuse alusel tervise tõttu vastunäidustatud ning tööandjal on võimalik töötajat vastavale tööle üle viia;
- saada tööst põhjustatud tervisekahjustuse eest hüvitist vastavalt Vabariigi Valitsuse kehtestatud korrale;
- pöörduda töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnanõukogu liikmete, töötajate usaldusisiku ja asukohajärgse tööinspektori poole, kui tema arvates tööandja poolt rakendatavad abinõud ja antud vahendid ei taga töökeskkonna ohutust.

Töötaja tervisekontroll

Töötaja tervisekontroll viiakse läbi tööajal ja tööandja kulul.

Töötaja tervisekontroll algab esmase tervisekontrolliga tööle asumise esimese kuu jooksul ning edaspidi töötervishoiuarsti näidatud ajavahemiku järel, kuid mitte harvem kui üks kord 3 aasta jooksul.

Tervisekontrolli käigus täidab töötaja tervisekontrolli kaardil tervisedeklaratsiooni osa ja kinnitab andmete õigsust allkirjaga.

Töötervishoiuarst olles tutvunud tervisekontrolli alusdokumentidega ning töökohal töötaja töökeskkonna ja töökorraldusega, määrab vajalikud terviseuuringud, kaasates vajadusel eriarste.

Töötervishoiuarst kannab terviseuuringute tulemused tervisekontrolli kaardile, annab hinnangu töötaja tervise seisundile ning teeb otsuse töökeskkonna või töökorralduse töötajale sobivuse kohta.

Töötervishoiuarst teeb töötajale teatavaks tema terviseuuringute tulemused ja tervisekontrolli otsuse.

2. ÜLDNÕUDED

- 1.1.** Tööülesannet tohib asuda täitma alles siis, kui selleks on teada ohutud töövõtted. Ohutusnõuete rikkumine võib põhjustada õnnetuse.
- 1.2.** Mitte kasutada tööriistu ega seadmeid, mille käsitlemist ei ole teile õpetatud.
- 1.3.** Töökoht peab olema küllaldaselt valgustatud.
- 1.4.** Pottsepana lubatakse tööle isikuid, kes on vähemalt 18 aastat vanad ja saanud vastava ettevalmistuse. Töötaja peab tundma ahju kütteseadmete ehitust, ahjude ning korstnate ladumise ja remondi tehnoloogiat. Erandkorras, kokkuleppel kooli direktoriga, võib alaealine isik teha tööd juhendaja järelevalve all järgides töölepingu seadust.
- 1.5.** Töövahendid, seadmed, kontrollmõõteriistad, tööriistad, käsi-tööriistad, tooted, detailid j.m.s. peavad olema paigutatud selliselt, et oleks tagatud ohutus ja käepärasus.
- 1.6.** Tööruum (-koht) peab kahjulike ainete olemasolul olema varustatud ventilatsioonisüsteemiga, mis tagab sanitaarnormidele vastava õhuvahetuse ja kahjulike ainete eemaldamise töötsoonist.
- 1.7.** Elektriseadmete eksploatatsioon peab toimuma kooskõlas kehtivate elektriohutuseeskirjadega.
- 1.8.** Pottsepp peab tundma ohutuid töövõtteid, käesolevat juhendit ja ettevõtte töösisekorra eeskirju.
- 1.9.** Töötaja kohustatud kandma normidega ettenähtud tööriietust ja kasutama isikukaitsevahendeid.
- 1.10.** Töökohale kõrvalisi isikuid lubada ei tohi.
- 1.11.** Käesoleva juhendi nõuete mittetäitmisel süüdi olev tööline võetakse vastutusele seadusega ettenähtud korras.

2. ENNE TÖÖD.

- 3.1.** Panna selga ettenähtud tööriietus.
- 3.2.** Vaadata üle tööriistad ja inventar ning veenduda nende korrasolekus.
- 3.3.** Kontrollida, kas kellude ja teiste tööriistade käepidemed oleks kindlalt kinnitatud.

4. TÖÖ AJAL.

- 4.1.** Ahju tuleb laduda laudiselt.
- 4.2.** Laudis peab olema kindla konstruktsiooniga, tihedalt kaetud laudadega, sellel peavad olema käsipuud ja vähemalt 15 cm kõrgune äärelaud.
- 4.3.** Keelatud on töötada ajutisel laudisel, mis on püstitatud tellistele, vaatile, laudadele jne., samuti pukkidele asetatud laual.
- 4.4.** Materjalid paigutada ainult siledatele pindadele, ei ole lubatud materjalide korratu paigutamine.
- 4.5.** Ladumisel kasutada sõrmekaitseid, kivide ja telliste tahumisel aga põlvekaitseid ja mittepurunevast klaasist kaitseprille.
- 4.6.** Enne šamott-telliste, fassongkivide ja plaatide töötlemist mehhaniseeritud tööpingil kontrollida tolmueraldaja korrasolekut.
- 4.7.** Keelatud on töötada kaitsekatteta käial.
- 4.8.** Teritades käial tööriistu kasutada kaitseprille.
- 4.9.** Töötamisel elektrijuhtmestiku, elektriseadmete või nende voolu all olevate osade juures peavad need olema välja lülitatud või piiratud kaitsega. Elektriseadmete rikete korral kutsuda välja elektrik.
- 4.10.** Korstnate ja ahjude lammutamis- ja ümberladumistöid tuleb teha vastavuses ettenähtud tehnoloogiale stabiilsetelt töölavadelt. Töö katkestamisel ei tohi lahtisi kive üles jätta.
- 4.11.** Töölavadel ja vahelagedel tuleb materjale hoida ainult sellistes kogustes, mis on antud töökohas vajalik.
- 4.12.** Korstnate üle vaatamisel, puhastamisel ja remontimisel katusel peavad töölised kasutama kaitsevööd ja hoone kindlate osade külge kinnitatud julgestusköisi.
- 4.13.** Korstnate ja ahjude lammutamine vahelaele või katusele ümberlukkamise teel on keelatud. Lammutama peab järk-järgult ülevalt alla, kiviribade kaupa.
- 4.14.** Ülemiste korruste ahjude alusteks olevaid alumiste korruste ahjusid on keelatud kapitaalselt remontida, kui neil puuduvad konksnaelad, mis peavad ülemisi ahjusid üleval hoidma.
- 4.15.** Korstnate ladumine katusest kõrgemale ilma 1 m kõrguste piiretega ümbritsetud töölava on keelatud.
- 4.16.** Kõrgustel telliste tahumisel, lõhkumisel või ladustamisel valvata, et tellised ei kukuks alla.
- 4.17.** Ahju lammutamist alustada ülevalt. Ahju ülemise osa lammutamist alustada võlvistikust.

4.18. Ahju lammutamisel jälgida, et kuhugi kõrgele ei jääks ehitusprahti ega telliseid, mis võivad teistele töölistele peale kukkuda.

4.19. Ahjude kuivatamisel nende sissekütmise teel ei tohi ahju välispinna temperatuur tõusta üle 60°C. Kütuse kogust suurendatakse järk-järgult, kusjuures algul tohib panna kütust koldesse 20-30% tavalisest kogusest.

4.20. Katlaahju sisemise võlvitise remonti võib alustada, kui ahi on jahtunud vähemalt 40°C, kusjuures tuleb täita järgmisi nõudeid :

- töötada kahekesi, üks töötaja väljas (katlas olija peab olema varustatud signaalkõiega);
- tööpiirkonda tuleb anda pidevalt jahedat värsket õhku;
- töötada võib järjest 10 minutit, millele järgneb 20 minutiline paus.

5. PÄRAST TÖÖD.

5.1. Korrastada töökoht. Koristada praht, panna töövahendid selleks ettenähtud kohta.

5.2. Puhastada tööriivad ning asetada need selleks ettenähtud kohta.

5.3. Kõikidest häiretest töö ajal teatada tööloigu juhile.

6. NÕUDED AVARIIOLOKORRAS

6.1. Kui on tekkinud avarii või õnnetusjuhtum, tuleb töö viivitamatult katkestada. Igast tööõnnetusest või avariist peab töötaja või pealtnägija viivitamatult teatama tööloigu juhatajale või tööandjale.

6.2. Õnnetusjuhtumi puhul tuleb kannatanule anda esmaabi, vajaduse korral kutsuda kiirabi või toimetada kannatanu lähimasse tervishoiuasutusse.

6.3. Töötaja peab oskama anda esmaabi.

6.4. Elektritrauma puhul tuleb katkestada vool ja eemaldada kannatanu vooluringist. Kui voolu pole võimalik kohe katkestada, tuleb kannatanu vabastada vooluringist isoleerivat eset (kuiv riie, kuiv nõör, kuiv puitese) kasutades, ennast ohtu seadmata.

6.5. Kuni juhtunu uurijate kohalejõudmiseni tuleb õnnetuskohal säilitada juhtumi toimumise olukord, kui see ei kutsu esile täiendavaid ohtusid.

6.6. Tulekahju avastanud töötaja on kohustatud:

- viivitamatult teatama häirekeskusele või lähimale tuletõrje- ja päästekomandole kus tulekahju on puhkenud, mis põleb, nimetama oma perekonnanime, telefoni numbri millelt te räägite ja andma vajadusel muud informatsiooni;
- hoiatama ohtu sattunuid, rakendama abinõusid inimeste ohutuse tagamiseks ning nende väljaviimiseks tulekahju kohalt;
- võimaluse korral asuma tuld kustutama esmaste tulekustutusvahenditega;
- kui on süttinud kuvar, siis selle kustutamiseks ei tohi kasutada vett sest see võib vooluvõrku lülitatud kuvari puhul põhjustada elektritrauma. Selleks võib kasutada pulber- või süsihappekustutit;

6.7. Tulekustutus- ja päästemeeskonna saabumisel tuleb selle juhile teatada:

- tulekahju tekkekoht ja ulatus;

- võimalik oht inimestele;
- muud tulekahjuga kaasnedavad ohud (plahvatused, mürkkemikaalid jms.).

7. ESMAABI

Iga töötaja peab enne tööle asumist olema tutvunud esmaabi andmise juhendiga.

Kõige olulisem on tegutseda rahulikult ja läbimõeldult.:

- püüda välja selgitada kannatanu seisukord
- raske tööõnnetuse puhul helistada koheselt hädaabinumbril **112**;
- olemasolevate võimaluste piires anda kannatanule abi,
- vajadusel seisata ohtlikud seadmed, välja lülitada elektrivool jne.

Juhul kui töötajal ei ole piisavalt teadmisi esmaabi andmises, siis oodata kuni saabub selleks väljaõpetatud töötaja või kiirabi.

NB! Ebaõigete esmaabivõtete kasutamine võib kannatanu seisundit veelgi raskendada.